

Životopis generálporučíka v. v. Ing. Radovana Procházky

Radovan Procházka se narodil 11. května 1927 v Praze v rodině legionáře a podplukovníka Čs. armády Vladimíra Procházky. Sám R. Procházka uvedl, že jej s bratrem již v roce 1938 vysílal zpravodajský důstojník otcova pluku získávat v Sudetech zprávy. Od počátku roku 1945 se účastnil protinacistického odboje jako spojka ve vojenském velitelství Alex. V dubnu 1945 byl Radovan Procházka vyslýchán gestapem. Od roku 1947 byl členem národně-socialistické strany. V roce 1946 maturoval na reálném gymnáziu v Praze 7 a poté v letech 1946-1948 absolvoval pěchotní směr Vojenské akademie v Hranicích. Byl vyřazen v hodnosti poručíka (s pořadím čtvrtý z 368). Sloužil u pěšího pluku 63 Brno, pěšího pluku 69 Rychnov nad Kněžnou a pěšího pluku 43 Hodonín ve funkcích velitel čety, roty a konečně pomocníka náčelníka štábu.

Dne 21. ledna 1951 poručíka Radovana Procházku zatkli příslušníci Hlavní informační zprávy MNO pro podezření z protistátní činnosti. Státní soud v Praze jej 23. května 1951 odsoudil za velezradu, vyzvědačství a ohrožení státního tajemství k trestu odnětí svobody v trvání patnácti let, peněžitému trestu 10 000 Kčs, ztrátě čestných práv občanských na deset let a konfiskaci celého jmění. Podle obžaloby věděl o založení odbojové skupiny, neoznámil to a dodal členu této skupiny zpravodajské informace. V době věznění jej Nejvyšší soud v Praze odsoudil 26. listopadu 1955 pro trestný čin velezrady na dalších dvanáct let odnětí svobody a dalším trestům, protože v letech 1954-1955 se v Příbramském vězeňském táboře účastnil tzv. nudlové vzpoury – podle znění rozsudku měl ve vězeňském táboře založit s dalšími spoluvězni protistátní skupinu. Uložený vysoký trest svědčí o tom, že patřil k významným organizátorům tohoto vězeňského protestu. Celkem strávil ve vězení třináct let, jeden měsíc a devatenáct dní. Vězněn byl postupně v Opavě, Leopoldově, Jáchymově, Příbrami a Ruzyni.

Po propuštění z vězení pracoval od 1. dubna 1964 nejprve jako štukatér ve Filmovém studiu na Barrandově a poté se mu podařilo získat zaměstnání v Národním divadle v Praze. Od 1. prosince 1964 tam více než 25 let pracoval postupně jako jevištní dělník, zbrojář a rekvizitář. Roku 1968 se stal druhým tajemníkem organizace bývalých politických vězňů K-231. V době komunistického režimu byl trvale pod dohledem Státní bezpečnosti.

V listopadu 1989 se stal členem a mluvčím stávkového výboru Národního divadla v Praze. Na jaře 1990 byl jmenován místopředsedou Ústřední občanské komise při FMV a

občanským členem komise pro prověrky bývalých příslušníků Státní bezpečnosti. V roce 1990 byl soudně rehabilitován a v rámci mimosoudní rehabilitace mu Vojenská akademie v Brně udělila 20. prosince 1995 akademický titul Inženýr.

Dne 15. května 1990 se stal ředitelem organizační sekce Úřadu pro ochranu ústavy a demokracie FMV (kontrarozvědky) a 15. srpna 1990 ředitelem Zpravodajské správy FMV, resp. Úřadu pro zahraniční styky a informace FMV (zahraniční rozvědka). Povýšen na podplukovníka byl 19. prosince 1991 a 1. června 1992 jej jmenoval prezident republiky generálmajorem. Dnem 1. února 1993 byl přijat v hodnosti plukovníka do služebního poměru vojáka z povolání a ustanoven do funkce náčelníka Zpravodajské správy Generálního štábu Armády ČR (od 1. 8. 1993 po reorganizaci byl ve funkci náčelníka Zpravodajského odboru GŠ AČR). Dnem 1. března 1993 byl jmenován do hodnosti generálmajora armády a 8. května 1995 povýšen do hodnosti generálporučíka. Od 1. ledna 1995 se stal po transformaci Zpravodajského odboru inspektorem Vojenské zpravodajské služby GŠ AČR a 1. 3. 1995 ředitelem VOZ Ministerstva obrany ČR. Od 1. ledna 1997 zastával funkci vrchního ředitele Sekce obranné politiky MO ČR a po reorganizaci od 1. října 1997 ředitele obranných příprav ředitelství obranných příprav sekce obranné politiky MO ČR. Dne 30. prosince 1997 byl ve věku sedmdesáti let přeložen do zálohy.

Genpor. Ing. Radovan Procházka byl v době své služby po listopadu 1989 vysoce hodnocen pro svoji organizační práci při vytváření zpravodajských struktur demokratického státu. V roce 1991 obdržel v souvislosti s činností v době první války v Zálivu vyznamenání vlády USA za mimořádnou službu pro USA (Outstanding service to the USA). Byl vyznamenán 21. 12. 1992 Medailí za zásluhy I. stupně předsedy vlády ČSFR, dále obdržel v roce 1994 vysoké americké vyznamenání Legion of Merit, roku 1997 Záslužný kříž MO ČR I. stupně a téhož roku jej prezident republiky vyznamenal Řádem bílého lva IV. třídy.

Generálporučík v. v. Ing. Radovan Procházka se zapojil do odbojové činnosti proti nacistické okupační moci i komunistické totalitě. Přes své mimořádně dlouholeté věznění, občanskou perzekuci i tlak Státní bezpečnosti nikdy nezklamal.

Po listopadu 1989 se přes svůj věk a prožitě dlouholeté věznění významně zapojil ve složité době přechodu od totality k demokracii do budování nových bezpečnostních struktur. Po své reaktivaci se podílel i na restrukturalizaci ozbrojených sil a vytváření vojenského zpravodajského aparátu. Za svoji činnost byl mimořádně oceňován také spojenci České republiky.